

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Staphylinidae (kortvingar), **Släkte:** *Manda*, **Art:** *Manda mandibularis* (Gyllenhal, 1827) **Synonymer:** *Acrognathus mandibularis* (Gyllenhal, 1827)

Kännetecken

En platt, långsträckt och ljust roströd skalbagge som blir 6–7 mm lång. Huvud och halssköld är ofta lite mörkare. Huvudet är stort och nästan lika brett som halsskölden. Ögonen är stora och välvda. Käkarna är långa och framåtsträckta. Täckvingarna är korta och täcker knappt halva bakkroppen.

Utbredning och status

Påträffad i nordöstra Skåne, Blekinge, Småland samt på Öland och Gotland. Närmast i Danmark och i Baltikum. Världsutbredningen är begränsad till Europa.

Ekologi

Ett rovdjur som lever under tunn gräs- och bladförna på fuktig, vegetationsfattig mark. Såväl beskuggat på sumpstränder och i lövkärr som vid smärre försumpningar i öppen mark, t.ex. på betes- eller slåtterhävdade strandängar. Arten tycks ha ett grävande levnadssätt i den fuktiga jorden. Den kommer dock upp mot kvällen under sommaren och kan då slaghåvas i vegetationen.

Hot

Förmodligen finns ett hot i att lämpliga fuktängar dikas samt att fuktängar växer igen. Visserligen tål arten en viss beskuggning men den försvinner förmodligen då skogen sluter sig för tätt.

Åtgärder

Man bör hålla fuktängar öppna helst genom bete. Dikar man ut fuktiga partier påverkar detta även djuren negativt. Man bör även förhindra att passande marker växer igen med skog.

Litteratur

- Hansen, V. 1964. Fortegnelse over Danmarks biller. *Entomolog. Meddel.* 33: 101.
- Huggert, L. och Ulefors, S.-O. 1971. Anteckningar om svenska Coleoptera. *Ent. Tidskr.* 92: 54–65.
- Huggert, L. 1974. Anteckningar om Coleoptera. *Ent. Tidskr.* 95: 100–106.
- Ljungberg, H. 1995. *Jordlöpare och kortvingar på öppna våtmarker längs nedre Helgeån*. Länsstyrelsen i Kristianstad län 1995.
- Lundberg, S. 1981. Sällsynta skalbaggar i Halltorps hage. *Ent. Tidskr.* 102: 135–137.
- Palm, T. 1961. *Svensk Insektfauna 9*. Skalbaggar, Kortvingar, Häfte 2: 9–10.
- Sörensson, M. 1982. *Inventering av Träkumla – Stånga grustag*. Länsstyrelsen i Gotlands län 1982.

Författare

Bengt Ehnström 2002. © ArtDatabanken, SLU 2006.